

til det øvrige Anlæg. Dermed skal jeg paa det bedste anbefale dette Forslag.

Bjerre: Jeg vil, ligesom de foregaaende Talere, udtale, at det Forslag, her ligger til Behandling, er af meget stor Betydning, og jeg formener, at den højærede Minister fortjener Tak og megen Anerkendelse for at have fremsat det. Jeg tror, at man uden Overdrivelse kan sige, at selv saa store Forslags Gennemførelse som Skattelovene og Toldlovsforslaget ikke kunne staa i Rang med disse Jernbaneforslag. Naar vi se paa, hvilken Betydning dette Forslag har for Landet, økonomisk set, og for Land og Folk i sin Helhed, tror jeg, det rækker videre.

Dette Forslag indeholder tre ny Ting. Der er for det første det, som tiltaler mig meget, nemlig den ret storstiledede Betragtningssmaade, der gør sig gældende i, at man paa een Gang tager alle Baner i en samlet Plan, hvorved man faar et Overblik over hele Banenettet, saa at man ikke behøver at høre sig frem fra Linie til Linie og af opportune Grunde søge at slippe saa billigt som muligt. Man har derimod taget hele Sagen op til Overvejelse og lagt en Plan, man kan overse. Dette tiltaler mig i høj Grad.

Dernæst er der dette, at man ude i Jyllands tarveligste Egne foreslaar anlagt Statsbaner, hvorved man gør den Betragtning gældende, at Landets nationaløkonomiske Evne stiger ved, at disse Egne komme med. Det er en Betragtningssmaade, som er ny, og som fortjener al Tak.

Fremdeles er der af nyt i Forslaget Værdistigningsskatten, og endelig har man her for første Gang faaet forelagt og anbefalet elektriske Baner i Danmark.

Maa jeg begynde med at tale om det sidste, da disse elektriske Baner netop gaa igennem den Kreds, jeg repræsenterer, og den Egn, hvor jeg bor, hvorfor jeg omfatter disse Baneanlæg med megen Interesse. Det har for øvrigt Betydning ud over dette, idet det jo er et Spørgsmaal, hvor længe det varer, før alle vore Baner eller en stor Del af dem blive omdannede til elektriske Baner. Der er ikke et Land i hele Verden, der har Baner, hvor man ikke nu til Dags sysler med, om det er muligt og hensigtsmæssigt at gaa over fra Damp til Elektricitet. Man har i de fleste Lande allerede anlagt saadanne elektriske Baner; saaledes har man i vort Naboland Sverige anlagt en Forsøgsbane; det samme gælder for Tysklands Vedkommende, og man sysler altsaa i de ledende Kredse indenfor

Jernbanevæsenet med at gaa over til Elektricitet. Der findes elektriske Baneanlæg i Amerika, England, Tyskland, Svejts, Italien og — ikke at forglemme — i Sverige og flere andre Lande. Alle de Fremskridt, der ere skete i disse Lande, kunne vi drage Nytte af, saaledes at vi altsaa staa bedre forberedte paa at anvende Elektricitet som Drivkraft ved Banerne. Det er nu ikke saadan efter dette Forslag, at Staten foreslaar at anlægge en elektrisk Bane som Forsøgsbane, men den overlader det til den paagældende Egn selv at gøre Forsøg, og jeg er paa en Maade stolt af at bo i en Egn, der kan paatage sig den Opgave at gøre dette Forsøg, som saa hele Landet bagefter kan høste Gavn af. Ogsaa af denne Grund bør den høje Regering og Rigsdagen her stille sig saa villige overfor os, at vi kunne faa Lov til at faa disse Baner lagte saa nogenlunde, som det passer for Egnen.

Der er endvidere den store Fordel ved at gaa over til Elektricitet, at det samtidig bliver gjort muligt, at de paagældende Egne kunne faa elektrisk Kraft og Lys i de private Hjem. Naar man tænker paa at anvende Elektricitet som Drivkraft, tænker man jo alle Steder paa at bruge de Naturkræfter, der findes dér, og som kunne anvendes til Frembringelse af Kraften. I Sverige og Norge har man de store Vandfald, i Tyskland, England og andre Steder har man de store Kullejer lige ved Haanden, andre Lande have Nafta- og Petroleumskilder, hvorved man kan frembringe Elektricitet til Jernbanerne. Her i Danmark have vi hverken Vandfald, Kullejer eller Naftakilder. Men vi have her i Danmark en Kilde, som vi kunne vække til Live af dens Slummer, det er de store Tørvemoser. Det er slaaet fast, navnlig i Sverige, at man ved Hjælp af Tørvegas-generatorer kan omforme Tørv til at drive elektriske Dynamoer, saa man derved faar Kraften til at frembringe Elektricitet. De, der ere kendte med Forholdene, vide, at to Normaltørv, der veje saadan noget som 1 Pund Stykket, kunne frembringe saadan noget som en Hestekraft i Timen. Nu maa man ikke ved Hestekraft forstaa den stærke jydsk Hests Kraft, men ved dette internationale Udtryk: en Hestekraft forstaaar man den Kraft, der skal til for at løfte 75 Kilo 1 Meter i Højden i et Sekund. Dette er altsaa den Kraft, som to Tørv kunne præstere i Timen; derved naa vi jo til, at Tørv i Forhold til Vægten faa den halve Værdi af Kul, saa at 200 Pd. Tørv faa den samme Værdi som 100 Pd.